

Tko je kralj

**Mala škola biblijske duhovnosti
Vugrovec, 20. 11. 2019.**

Podignite, vrata (Ps 24)

The image shows a musical score for the hymn 'Podignite, vrata (Ps 24)'. The score is written on a single staff in treble clef, with a key signature of one sharp (F#) and a time signature of 4/4. The melody consists of eighth and quarter notes. Above the staff, the chords D, A, Hm, A, G, A, and D are indicated. Below the staff, the lyrics are written in a simple, sans-serif font.

D A Hm A G A D

Po-dig-ni-te vra-ta nad-vrat-ni-ke svo-je do-la-zi slav - ni kralj!

Moj kralj

- *Kako Bog kraljuje u mojem životu?*
- *Kakav je moj odnos prema vlasti?*
- *Kome služim?*

Gospodin kraljuje

- Ishodište Kristova zahtjeva (Mk 1,15)
- **Približilo se Kraljevstvo Božje**
  - Kakvu ulogu ima Bog u 15,18? Rok?
- יהוה kraljuje – zauvijek 15,18
  - Blagdan Sjenica u Zah 14,16:
- **Iz svih naroda klanjat će se Kralju, Gospodinu nad vojskama**
  - Isus pred Pilatom:
- **Moje kraljevstvo nije odavde (Iv 18,36)**
- **Ti kažeš da sam kralj (37)**

Uspostava kraljevstva

"Samuel At Ramah"
By James Tissot (1836-1902)

**u Božjem narodu
(1 Sam 8)**

Samuel i kraljevstvo

- Što želi narod (העם *ha'am*) 1 Sam 8,10.19
- traži kralja (מלך *mælk*)
  - Predstavnici u v4?
- Starješine, u v20 izravno
  - Uloga kralja: v5s.20
- *sudac* (שפט *šafaṭ* KS: da vlada v5s.20)
- i vojskovođa, ratnik (v20)
  - Samuelov osjećaj i procjena u v6?
- Nezadovoljstvo i neslaganje
  - Kako reagira u v6.21
- Molitva

Božji odgovor

- **1 Sam 8,7-9.22**
- **קול העם *qôl ha' am* glas naroda (1 Sam 8,7)**
- ***Poslušaj glas!***
  - **Naroda (7)**
  - **Njihov (9.22)**
- **Posvjedoči im otvoreno! (9)**
  - ***Mišpat* = Božji zakon**
- **משפט המלך *mišpat hammælk* (v9.11)**
- **Pravo kralja (11-18)**

Kraljev Mišpat

- Pravo kralja, sažetak u 1 Sam 8,17:
- bit ćete mu *robovi* עבדים *‘abadîm*
  - Egipat: בית עבדים *bet ‘abadîm* Izl 13,3 itd. (12x)
- “Uzimat će” (11.13.14.16)
  - Sinove, kćeri, imanje, sluge
- Sinovi – kao konji (11),
na polju, proizvode oružje (12)
- Kćeri kraljeve kućanice (13)
  - Sve za kralja

Odgovor naroda

- **Narod ne prihvaća razloge (1 Sam 8,19)**
  - **Oni *ne slušaju glas* (v19)**
  - **Na što usmjereni (v20)?**
- **“naši ratovi” (v20)**
  - **Tko uspostavlja instituciju?**
- ***Postavi* nam kralja! (5)**
- ***Postavi* im! (22)**
  - **Postavio sinove za suce (1)**
  - ↔ **Bog podiže suca (Suci 2,15; 3,9)**

Unutarnji razlozi

- Razlozi za uspostavu (v1.3.5):
- **Samuel *star* (v1.5)**
- **Nasljednici (v3.5): Joel, Abija**
  - Cilj: plijen (v3)
  - Uzimaju mito (v3)
  - Iskrivljuju *mišpat* (v3)

Teološka problematika

- Po kojem uzoru u 1 Sam 8,5.20?
- Kao svi גוֹיִם *gôjîm*
- “Odbacili su mene” (v7)
  - Odbačen Bog kralj (v7s)
  - Konstanta od izbavljenja v8
- Ostavili me (v8 usp. Ps 22)
- Služili tuđim bogovima (v8 usp. Izl 32)
  - da ide pred nama (1 Sam 8,20 ← Izl 32,1)
  - Kad izvedeš narod, Bogu ćete služiti (Izl 3,12)

Pravo kralja

- **Kome *desetina* 1 Sam 8,15.17?**
- **Od uroda**
- **Od stoke**
- **kralju**
  - **Vapaj Bogu (v18)?**
- **Bez odgovora (v18)**
  - **Uspjeh u v22?**
- **“Svaki u svoj grad”**

Kralj Šaul

- prema nalogu iz 9,16 što Samuel radi u 10,1
- pomazuje Šaula (10,1) – nakana:
  - *voditelj* nad Božjom baštinom: נגיד *nagîd* (10,1)
  - pomazanje od יהוה, *a narod u 10,24?*
  - proglašava kralja מלך [*mélek*] (10,24)
  - *Preokret u 15,11?*
- Šaul se okrenuo od Boga (15,11)
  - *Novi nalog u 16,12, izvršen u v13?*
- Samuel pomazuje Davida (16,13)
- plod: Duh zahvatio Davida

Moj kralj

- *Kako Bog kraljuje u mojem životu?*
- *Kakav je moj odnos prema vlasti?*
- *Kome služim?*

Služite Gospodinu u veselju (Ps 100)

The image displays a musical score for the hymn 'Služite Gospodinu u veselju (Ps 100)'. The score is written on two staves in a 4/4 time signature with a key signature of one sharp (F#). The melody consists of quarter and eighth notes. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllables that span across notes. Chord symbols (D, A, G, D7) are placed above the staff to indicate the accompaniment. The first staff covers the first two lines of the lyrics, and the second staff covers the next two lines. The piece concludes with a double bar line.

D A D D7

Slu - ži - te Go - spo - di - nu u ve - se - lju,

G D A D

slu - ži - te Go - spo - di - nu u ve - se - lju!